

Vibrio vulnificus

Vibrio vulnificus er en bakterie som trives i saltvann over 20 grader og som kan gi sykdom hos personer med sår eller nedsatt immunforsvar (såkalt opportunistisk infeksjon). Alvorlige sykdom forekommer oftest nær Taiwan, Sør-Korea, Japan og i Mexicogolfen. I senere år er det rapportert flere tilfeller med alvorlige infeksjon med *Vibrio vulnificus* hos personer som har badet i nordiske kystområder. I løpet av den varme sommeren 2018 var det sju personer som ble alvorlig syke med denne infeksjonen i Norge. Det ble også registrert flere mindre alvorlige tilfeller.

Vibrio vulnificus er bakterien som forårsaker de fleste sjømat-assosierte dødsfall i verden. Bakterien har evnen til å overleve i det krevende miljøet i mage-tarm-systemet, og kan derfor forårsake infeksjon her. Bakterien kan også trenge inn i åpne sår og dermed føre til hudinfeksjon. Trenger bakterien dypere ned i det underliggende vevet vil den kunne komme over i blodbanen og medføre sepsis (blodforgiftning). Dette er en tilstand med høy dødelighet, også kalt «badsårsfeber».

Forekomst

Vibrio vulnificus lever i vann og sediment. Den trives godt i varmt vann, gjerne over 20°C, og trenger litt salt for å vokse. Bakterien er assosiert med ulike akvatiske dyr som for eksempel østers, muslinger og krabbe. *Vibrio vulnificus* er rapportert funnet i ulike klimasoner over hele verden, inkludert i Norge. Tilfeller rapportert i Norge kommer fra områder rundt Oslofjorden, Telemark- og Sørlandskysten.

Symptom og behandling

Symptomene avhenger av infeksjonens utgangspunkt. Sårinfeksjon anses som særlig alvorlig. I enkelte tilfeller kan bakterien invadere blodbanen og i verste fall forårsake sepsis. Et infisert sår kan gi mye smerte og feber (derav navnet «badsårsfeber»). Smitte via ørene kan gi infeksjon i øregangen eller mellomøret. Infeksjon i tarmen kan forårsake diaré.

Infeksjon med *Vibrio vulnificus* i sår eller øregang behandles med antibiotika. I tilfeller med spredning til blodbanen, som kan gi et raskt sykdomsforløp, kreves akutt sykehusbehandling. Tarminfeksjon behandles som regel ikke.

Prognose

Alvorlig infeksjon med sepsis forekommer som regel hos personer med svekket immunforsvar, kronisk leversvikt eller [hemokromatose](#), men også friske personer uten underliggende sykdom kan bli syke.

Diagnostikk

Vibrio vulnificus diagnostiseres ved hjelp av bakteriedyrkning fra sår, øregang eller avføring. *Vibrio vulnificus* klassifiseres i tre biotyper på bakgrunn av biokjemiske egenskaper.

- Biotype 1 er den typen som vanligvis forårsaker alvorlig infeksjoner hos mennesker.
- Biotype 2 infiserer primært ål, men infeksjon hos mennesker er også rapportert.
- Biotype 3 er funnet i ferskvannsfisk i Israel. Biotype 3 er en form for hybrid mellom Biotype 1 og 2, og kan forårsake alvorlig infeksjon selv om dødeligheten er lav.

Mikrobiologi

Vibrio vulnificus er en Gram-negativ, kurvet, stavformet og bevegelig bakterie. Den tilhører vibriofamilien, samme bakteriefamilie som *Vibrio cholerae*, som forårsaker kolera, og *Vibrio parahaemolyticus*, som forårsaker akutt diaré hos menneske.

Utbrudd

Tilvekst av *Vibrio vulnificus* forekommer som regel i vanntemperatur over 20°C og risikoen er derfor lav i norske kystområder. Størst sannsynlighet er områder i Oslofjorden, Telemark- og Sørlandskysten. Det europeiske smittevernsenteret ECDC rapporterer kontinuerlig risiko for oppvekst av vibriobakterier i Europa.

I 2018 ble sju personer alvorlig syke og det ble rapportert om flere mildere tilfeller av sår- og øregangsinfeksjoner ved Oslofjorden, Telemark- og Sørlandskysten.

Vaksine

Det finnes ikke vaksine rettet mot *Vibrio vulnificus*.

Eksterne lenker

- [Folkehelseinstituttets smittevernveileder om vibrio og shewanella-infeksjoner](#)
- [Folkehelseinstituttet: nyhets sak om høy badevannstemperatur og bakteriesmitte sommeren 2018](#)
- [Folkhälsomyndighetens faktasider om vibrio og badesårsfeber](#)
- [Todar's Textbook of Bacteriology](#)
- [E3 Geoportal, European Environment and Epidemiology Network](#): kart med oppdatert vibriorisiko

Litteratur

[Sing Peng Heng med flere \(2017\) *Vibrio vulnificus*: An Environmental and Clinical Burden. *Frontiers in Microbiology*. 8: 997, publisert 31 mai 2017.](#)